

KONING BOUDEWIJN EN P. LUMUMBA: TWEE VISIES OP DE KOLONISATIE

Toespraak van Koning Boudewijn,
bij de onafhankelijkheidsfeesten van Congo
in Leopoldville (nu Kinshasa) op 30 juni 1960
<http://histotheek.classy.be/boudewijn30juni.pdf>
© J. Philips - 2010

De onafhankelijkheid van Congo is het eindresultaat van het werk dat is ingezet met de uitzonderlijke persoonlijkheid van koning Leopold II, en dat hij aanpakte met vastberaden moed en dat met volharding is voortgezet door België. Zij betekent een beslissend moment in de bestemming, niet alleen van Congo zelf, maar ik aarzel niet om het te zeggen, van heel Afrika.

Gedurende 80 jaar heeft België de beste van zijn zonen naar uw land gestuurd, eerst om het Congobekken te bevrijden van de afschuwelijke slavenhandel die uw bevolkingen uitdunde, later om de verschillende volkeren - die vroeger vijanden waren - dichterbij elkaar te brengen en zich voor te bereiden om samen de grootste van de onafhankelijke Afrikaanse staten te vormen; tenslotte om een gelukkiger leven te brengen aan de verschillende streken van Congo die U hier vertegenwoordigt in eenzelfde parlement.

Op dit historisch moment, moet onze gedachte uitgaan naar de pioniers van de ontvoogding van Afrika, en naar hen die na hun, van Congo gemaakt hebben wat het vandaag is. Zij verdienen evenzeer onze bewondering en uw erkentelijkheid, want het zijn zij geweest, die door hun beste krachten en zelfs hun leven te offeren aan een groot ideaal, u de vrede gebracht hebben en uw morele en materiële bezit hebben verrijkt. Zij mogen nooit vergeten worden, noch door België, noch door Congo.

Toen Leopold II het grote werk aanvatte dat vandaag zijn bekroning vindt, is hij niet naar hier gekomen als veroveraar maar als bringer van de beschaving.

Vanaf het begin heeft Congo zijn grenzen open gezet voor de internationale handel, zonder dat België ooit een alleenrecht heeft uitgeoefend dat uitsluitend op zijn eigenbelang gericht was. Congo heeft spoorwegen gekregen, allerlei zee- en luchtvaartlijnen, die door uw bevolkingen met mekaar in contact te brengen, hun eenheid hebben bevorderd en de landen verruimd hebben naar de wereld.

Een medische dienst, waarvan het op punt stellen meerdere tientallen jaar vroeg, is geduldig georganiseerd en heeft u bevrijd van vele verwoestende ziekten. Talrijke en opmerkelijk goed uitgeruste hospitalen zijn gebouwd. De landbouw is verbeterd en gemoderniseerd. Grote steden zijn gebouwd, en doorheen gans het land, vertonen de woonvoorwaarden en de hygiëne een opmerkelijke vooruitgang. Industriële ondernemingen hebben de natuurlijke bodemrijdommen tot hun recht laten komen. De uitbreiding van de economische activiteit is aanzienlijk geweest; deze heeft de welvaart van uw bevolking verhoogd en heeft het land de technici gegeven die onmisbaar zijn voor zijn ontwikkeling.

Dankzij de missiescholen, evenals degene die de openbare machten oprichtten, kent de basiseducatie een aanzienlijke uitbreiding; een intellectuele elite is zich aan het vormen, waardoor uw universiteiten snel zullen groeien.

Een steeds aanzienlijker wordend aantal gekwalificeerde arbeiders in de landbouw, de industrie, ambachten, handel, administratie, gaan in alle lagen van de bevolking de individuele ontvoogding binnen brengen die de werkelijke basis van iedere beschaving vormt.

Wij zijn verheugd dat wij op deze wijze aan Congo - ondanks de grootste moeilijkheden - de onontbeerlijke middelen gegeven hebben die aan de basis liggen van een land dat op weg is naar ontwikkeling.

De grote onafhankelijkheidsbeweging die gans Afrika meesleept, heeft bij de Belgische bewindsvoerders, het grootste begrip gevonden.

Ten overstaan van het eensgezinde verlangen van uw bevolkingen, hebben wij niet gearzeld om U vanaf nu deze onafhankelijkheid toe te kennen.

Aan u, heren, komt het toe om nu te tonen dat wij gelijk gehad hebben u te vertrouwen. (...)

Toespraak van Patrice Lumumba, Eerste Minister en Minister van Defensie van de Republiek Congo, bij de onafhankelijkheidsfeesten van Congo in Leopoldville (nu Kinshasa) op 30 juni 1960

<http://histotheek.classy.be/lumumba30juni.html>

© J. Philips - 2010

Aan u allen, vrienden, die zonder ophouden aan onze zijde hebt gestreden, vraag ik van deze 30ste juni 1960 een beroemde datum te maken, (een datum) die u onuitwisbaar gegrift in uw harten zal bewaren, een datum waarvan u met fierheid de betekenis aan uw kinderen zult leren, opdat zij op hun beurt aan hun zonen en kleinzonen de roemrijke geschiedenis van onze strijd voor de vrijheid zouden doen kennen.

Want van deze onafhankelijkheid van Congo, - ook al wordt ze vandaag afgekondigd in goede verstandhouding met België, bevriend land met wie we op voet van gelijkheid onderhandelen,- toch kan geen enkele Congolees, die naam waardig, vergeten dat ze werd bekomen door een strijd (applaus), een strijd van elke dag, een hevige en idealistische strijd, een strijd waarin wij onze krachten, onze bezittingen, ons lijden, ons bloed, niet hebben ontzien. Deze strijd die tranen, vuur en bloed heeft gekost, wij zijn er in het diepste van ons hart erg fier op, want het was een edele en rechtvaardige strijd, een strijd die onmisbaar was om een einde te maken aan de verneederende slavernij die ons met geweld werd opgelegd.

Wat ons lot is geweest gedurende 80 jaar koloniaal bewind, onze wonden zijn nog te vers en te pijnlijk opdat wij ze uit ons geheugen zouden kunnen wissen.

Wij hebben afmattende arbeid gekend, tegen een loon dat ons niet toeliet onze honger te stillen, ons goed te kleden of fatsoenlijk te huisvesten, onze kinderen op te voeden als kostbare wezens. Wij hebben spot moeten ondergaan, beledigingen, slaag, 's ochtends, 's middags en 's avonds omdat we negers waren. Wie zal vergeten dat men bij een zwarte altijd 'tu' gebruikte, zeker niet zoals bij een vriend, maar wel omdat het eerbare 'vous' alleen maar voor blanken was voorbehouden?

Wij hebben het meegemaakt dat onze gronden geplunderd werden in naam van zagezegde wetteksten, die niets anders deden dan het recht van de sterkste erkennen. Wij hebben moeten ervaren dat dat de wet nooit gelijk was, naargelang je blank of zwart was, inschikkelijk voor de enen, wreed en onmenselijk voor de anderen. Wij hebben het leed van de uitgewezen ter wille van politieke of godsdienstige overtuigingen gekend; uitgewezen uit hun eigen vaderland, was hun vertrek zelfs erger dan hun dood. Wij hebben het meegemaakt dat in de steden schitterende huizen stonden voor de blanken en bouwvallige hutten voor de zwarten, dat een neger niet toegelaten was noch in bioscopen of restaurants, noch in de winkels van de Europeanen: dat een zwarte reisde in het ruim van een boot, aan de voeten van de blanke in zijn luxekajuit.

Wie zal tenslotte de terechtstellingen vergeten (waardoor zoveel van onze broeders zijn omgekomen), de cellen waar ze diegenen (brutaal) ingooiden die niet meer bereid waren zich te onderwerpen aan een rechtssysteem van onderdrukking en uitbuiting? (applaus)

Aan dit alles, mijn broeders, hebben wij heel diep geleden. Maar wij, die door de stemming van uw verkozen vertegenwoordigers werden aangesteld om ons dierbaar land te leiden, wij die in lichaam en ziel geleden hebben aan de koloniale onderdrukking, wij zeggen U heel luid, dat alles is voortaan voorbij.

De republiek Congo is uitgeroepen, en ons dierbaar land is nu in de handen van zijn eigen kinderen. (...)